

YTTRANDE

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

REMISSVAR PÅ DELBETÄNKANDET "Enhetlig eller differentierad mervärdesskatt" (SOU 2005:57)

Svenska Filminstitutet vill härmed inkomma med följande yttrande över SOU 2005:57 "Enhetlig eller differentierad mervärdesskatt". Yttrande är koncentrerat till de delar av betänkandet som har anknytning till Filminstitutets verksamhetsområde.

Stiftelsen Svenska Filminstitutet bildades 1963 och har en ledande roll inom svenskt filmliv med uppdrag att lyfta fram, stärka och utveckla filmen i kultur- och samhällslivet. Till de centrala uppgifterna hör dels att fördela stöd till produktion av svensk film samt bidra till distribution och visning av film i hela landet, dels att företräda svensk film internationellt. Filminstitutet bedriver också ett omfattande arbete med att bevara och levandegöra det filmhistoriska arvet.

Sammanfattning

Genomförs förslaget om en enhetlig mervärdesskattesats på samtliga varor och tjänster om 21,7 procent är 2006 års *Filmavtal* i omedelbar fara. Även ur ett större kulturpolitiskt perspektiv innebär förslaget oönskade effekter. Det finns en uppenbar risk att antalet biografbesök kommer att minska till följd av förslaget, samt att ideellt drivna mindre biografier kommer att drabbas av ökade kostnader och tvingas avveckla sin verksamhet. Det finns en risk för att filmutbudet i hela landet smalnar.

Svenska Filminstitutets anser att förslaget om genomförande av en enhetlig mervärdesskattesats om 21,7 procent kommer att medföra alltför stora negativa konsekvenser för svenskt filmliv. Förslaget bör således inte genomföras.

Konsekvenser för den svenska filmpolitiken

Målen för statens filmpolitik är bl.a. att upprätthålla och utveckla värdefull svensk filmproduktion, upprätthålla och utveckla biografens roll som kulturell mötesplats i hela landet samt att medverka till att antalet biobesök ökar. Den svenska filmpolitiken finns

beskriven i *Fokus på film* (prop. 2005/06:3) och finansieras dels genom ett filmavtal mellan staten, filmbranschen och flera TV-företag och dels genom helstatlig finansiering av övriga filmpolitiska åtgärder, främst inom det filmkulturella området. Propositionen lägger fast att det är en viktig uppgift för en framåtsyftande filmpolitik att stimulera till förnyelse av svensk filmproduktion. Den påpekar vidare att det i ett kulturpolitiskt perspektiv är angeläget att i de framtida insatserna för filmen även beakta tillväxtaspekterna. Det nu lagda förslaget innebär att förverkligandet av propositionens intentioner försvåras och i vissa fall helt omöjliggörs.

Filmavtal

I *2006 års filmavtal*, 49 §, finns angivet att organisationer inom filmbranschen har rätt att säga upp avtalet till omedelbart upphörande om mervärdesskatten på filmvisning höjs. Skulle en mervärdesskatthöjning på biljettpriserna bli verklighet under åren 2006-2010 är det högst troligt att filmavtalet kommer att sägas upp med omedelbar verkan, då biografägare och filmdistributörer med största sannolikhet inte kommer att acceptera både en 10-procentig biografavgift som delfinansiering av filmavtalet *samt* en mervärdesskattesats på 21,7 procent (att jämföra med dagens 6 procent).

Förutom risken att *2006 års filmavtal* sägs upp kan man anta att antalet biografbesök kommer att sjunka samt att vissa mindre biografier inte kommer att kunna fortsätta verksamheten. Den svenska filmpolitikens mål att långsiktigt öka antalet biografbesök samt säkerställa tillgången till kvalitetsfilm på bio i hela landet är därmed satt i fara. Försämrat ekonomiskt utbyte av filmproduktion kan dessutom innebära minskad tillväxt branschen som helhet. Det finns därför anledning att tro att en mervärdesskattehöjning som den föreslagna kommer att medföra att de ambitioner som redovisas i Prop.2005/06:3 och i filmavtalet inte kommer att kunna förverkligas i full utsträckning.

Biografbesök

En förändrad mervärdesskattesats för biobiljetter, från 6 procent till föreslagna 21,7 procent kommer att innebära direkta prishöjningar. Hur stora dessa i realiteten blir beror på i vad mån biografägare och filmuthyrare är villiga att minska eller öka sina vinstmarginaler. Filmvisning är en så kallad lågmarginalbransch och man kan därför räkna med en närmast total övervältring av kostnaden på konsumenten. Utredningen redovisar i 15.5.2 en beräknad efterfrågeminskning inom kultursektorn med i genomsnitt 3-5 procent.

Biografverksamhet

De senaste årens vikande besökssiffror på biograferna har medfört lönsamhetsproblem och en ytterligare nedgång i besöksfrekvensen kommer att få negativa konsekvenser. Det finns en uppenbar risk att en del av biograferna kommer att försvinna. Biografer kan i allt högre utsträckning tvingas prioritera de filmer som lockar en stor publik, vilket skulle medföra att utbudet av film avsedd att locka smalare målgrupper kommer att ha svårt att få distribution. Detta gäller så väl långfilm som kort- och dokumentärfilm. Inom ramen för filmavtalet ges visst stöd till sådan verksamhet, dock inte tillräckligt för att kompensera ökade kostnader på grund av en mervärdesskattehöjning, då momsavdrag inte får göras i verksamhet som finansieras av offentliga bidrag.

I små och mellanstora samhällen drivs biografverksamhet ofta av ideella föreningar organiserade inom ramen för Folkets Hus och Parker, Våra gårdar och Bygdegårdarnas riksförbund samt ett antal fristående ideella föreningar. En majoritet av dessa föreningar är befriade från att betala biografavgift till Filminstitutet. De är heller inte momspliktiga

och saknar därmed avdragsrätt för ingående mervärdesskatt. Inom ramen för filmavtalet har det därför inrättats en kompensation för de direkta kostnader för mervärdesskatt, som dessa ideella visningsorganisationer kan ta del av. Bidraget kompenserar dock endast en del av kostnaden. Filminstitutets medel att fördela är begränsade och en höjning av mervärdesskatten innebär att den andel av kostnaden för ingående moms som bidragen kan täcka blir ännu mindre. De ekonomiska marginalerna för denna typ av biografier är liten och de är känsliga för förändringar i de ekonomiska förutsättningarna. De konsekvenser en momshöjning skulle få för dessa organisationer, går i motsatt riktning mot de filmpolitiska målen i filmavtalet samt vad som nämns i regeringens proposition, där visningsorganisationerna sägs ha en central betydelse för att upprätthålla och utveckla mindre biografier över hela landet liksom för spridningen av kvalitetsfilm på många orter.

SOU 2002:74 *Mervärdesskatten i ett EU-rättsligt perspektiv* har föreslagit förändrade regler för bl. a. ideella föreningar. Skulle en kommande lagstiftning i följd av utredningens förslag resultera i att även ideella föreningar ges möjlighet att göra avdrag för ingående mervärdesskatt fullt ut, kommer en enhetlig mervärdesskattesats naturligtvis innebära att stora delar av de avgränsningsproblem som man nu tvingas hantera neutraliseras.

Slutsatser

Delbetänkandets förslag om en enhetlig mervärdesskattesats om 21,7 procent medför en rad oönskade konsekvenser för svensk filmliv. Av skäl som redovisats ovan anser Svenska Filminstitutet att förslaget inte bör genomföras.

Stockholm 2005-10-31

Svenska Filminstitutet

Åse Kleveland
VD